BAN BIBLIOTECA!

DE BIBLIOTHEEK IN DE MODERNE ARUBAANSE SAMENLEVING

STRATEGISCHE DOELSTELLINGEN EN BELEIDSPRIORITEITEN

2021-2025

BIBLIOTECA NACIONAL ARUBA

Biblioteca
Nacional Aruba

INHOUDSOPGAVE

1 Ban Biblioteca! Biblioteca Nacional Aruba is er voor iedereen

1.1 Missie

Biblioteca Nacional Aruba heeft een tweeledige missie:

1. Als nationale bibliotheek verzamelt en bewaart BNA het cultureel erfgoed van Aruba en maakt het toegankelijk voor iedereen. Naast een culturele erfgoedwaarde biedt deze collectie een ondersteuning voor wetenschappelijk onderzoek.

2. Als enige openbare bibliotheek van Aruba is BNA een centrum voor ontwikkeling, ontspanning en ontmoeting binnen de samenleving. Zij biedt de gemeenschap toegang tot informatie, kennis en cultuur.

1.2 Visie

Biblioteca Nacional Aruba is naast het bibliografisch centrum van het cultureel erfgoed en van het collectieve geheugen van Aruba ook de bewaarplaats van de nationale bibliografische productie. BNA heeft een actieve rol in het ontsluiten, beheren en conserveren van het cultureel erfgoed. Voor een geïnformeerde samenleving streeft Biblioteca Nacional Aruba naar een goed ontwikkeld bibliotheekwezen, om op die wijze een brede en geactualiseerde collectie beschikbaar te kunnen stellen aan het Arubaanse publiek. Nadruk ligt hierbij op gebruikersvriendelijke en laagdrempelige toegang en dienstverlening die wordt geboden door deskundig personeel, hierbij ondersteund door up-to-date informatietechnologie. Daarnaast houdt de bibliotheek steeds voor ogen dat de moderne Arubaanse samenleving multicultureel, alsook meertalig is, en steeds meer digitaal georiënteerd. Biblioteca Nacional Aruba maakt gebruikers van alle leeftijden wegwijs en mediawijs in de dagelijkse informatiestroom. De bibliotheek ondersteunt onderwijs en onderzoek in brede zin en ziet het als haar taak om zoveel mogelijk mensen in contact te brengen met kunst, cultuur en erfgoed.

2 De Nationale Bibliotheekfunctie

Biblioteca Nacional Aruba is als de nationale bibliotheek werkzaam op het gebied van het bibliotheekwezen en de informatieverzorging, zowel ten behoeve van het onderwijs en het wetenschappelijk onderzoek als ten behoeve van het openbaar bestuur en de uitoefening van beroep of bedrijf.

a) het verwerven, beheren, conserveren, ontsluiten en toegankelijk maken van de nationale bibliotheekcollectie, bevattende het nationaal cultureel erfgoed van Aruba op het gebied van tekst, documentatie, en (audiovisuele) media (beeld en geluid);
b) het bevorderen van de totstandkoming en instandhouding van nationale voorzieningen op het vorengenoemde gebied;
c) het bevorderen van de afstemming met de overige bibliotheken.
d) het aansturen van de overige bibliotheekvoorzieningen op Aruba door:
   i. afstemming en coördinatie;
   ii. educatie, informatie en reflectie; en
   iii. vertegenwoordiging en promotie;
e) het opzetten en beheren van de landelijke digitale bibliotheek.

De functies van de bibliotheek gelden ongeacht de verschijningsvorm: fysiek of digitaal.

2.1 Beleidsvoornemens 2021-2025

Gezien het bovenstaande is het de intentie om zowel de huidige taken en samenstelling van de afdeling Arubiana-Caribiana voort te zetten, alsook de overige nationale bibliotheektaken verdere invulling te geven door de Nationale Bibliotheektaken te formaliseren in de organisatiestructuur van BNA, namelijk als Sector Nationale Bibliotheektaken, naast de Sector Openbare Bibliotheektaken. [1]

Aangezien digitale beschikbaarheid van informatie, het duurzaam behouden en digitaal aanbieden van bibliotheek- en erfgoedcollecties een steeds belangrijker rol inneemt binnen (nationale) bibliotheken en erfgoedinstellingen, zo ook binnen BNA, is het voornemen om voor Biblioteca Nacional Aruba een extra pilaar/kernsector te definiëren (als onderdeel van de hoofdsector Nationale Bibliotheektaken), te weten Digitalisering/Digitaal Collectiebeheer, om zodanig de bestaande initiatieven, taken en werkzaamheden te groeperen, te stroomlijnen en uit te breiden, analoog aan de ontwikkelingen in de internationale

[1] Om dit te kunnen verwerkelijken werkt BNA hierin samen met Departamento di Recurso Humano (DRH), de dienst verantwoordelijk voor personeels- en organisatieaangelegenheden binnen de overheid.

bibliotheekwereld en binnen aan Biblioteca Nacional Aruba vergelijkbare instituten wereldwijd.

De Sector Nationale Bibliotheektaken zal de volgende onderdelen bevatten:

A. Arubiana-Caribiana (beheer, behoud en informatievoorziening speciale en Nationale Collecties)
B. Digitalisering/Digitaal Collectiebeheer

De afdeling Digitalisering en Digitaal Collectiebeheer wordt belast met de volgende kerntaken:

- Digitalisering/Ontsluiting: Digitalisering en digitaal beheer/digitale ontsluiting (zowel intern als extern/online) van bibliotheekcollecties (inclusief de digitale versies die deel uitmaken van o.a. de Nationale en overige speciale [documentaire, beeld-, audiovisuele en andersoortige] collecties in beheer bij Arubiana-Caribiana en elders binnen de bibliotheek), en van binnen de bibliotheek beschikbare informatie en documentatie in algemene zin
- Duurzaam digitaal beheer en behoud
- Het (mede) ontwikkelen en implementeren van een strategie voor “digital-first” informatiedienstverlening

2.2 Aandachtspunten 2021-2025

- Alle collecties in beheer van de Sector Nationale Bibliotheektaken, ongeacht verschijningsvorm, drager, producent of oorspronkelijk ontsluitingsdoel (publiek, speciaal/bewaring) te beheren en vindbaar te maken via de centrale publiekscatalogus en het digitale platform. Ook verdient de harmonisering en huisvesting van de fysieke en de virtuele collecties structurele aandacht in de komende jaren.
- Een proactief ‘outreach’-programma om meer bekendheid, zichtbaarheid en inzicht te geven in de collecties en dienstverlening van Arubiana-Caribiana. De online catalogus, het digitale platform en ‘social media’ bieden de mogelijkheid om onze collecties en dienstverlening breder bekend te maken onder het lokale en internationale publiek. Ook het uitbreiden van activiteiten en samenwerkingen met onderzoekers en collega instellingen zullen leiden tot intensiever gebruik van de in de nationale en speciale collecties aanwezige informatie, stimulering van onderzoek en ondersteuning van onderzoekers.

2.3 Samenwerken met strategische partners

- Op lokaal niveau werkt Biblioteca Nacional Aruba onder meer samen met Archivo Nacional Aruba (ANA) op het gebied van digitale duurzaamheid en conservering. Thema's hierbij zijn: het vastleggen en gebruiken van gemeenschappelijke standaarden, uitwisseling van expertise, 'best practices', wederzijdse ondersteuning, deskundigheidsbevordering, en het op termijn komen tot een Nationaal Digitaliseringsplan, het komen tot een (gezamenlijk) depot voor opslag onder de juiste (klimaat- en veiligheids-) omstandigheden.
- Op regionaal en internationaal vlak zijn er contacten, samenwerkingsverbanden en projecten via Digital Library of the Caribbean, Nederlandse instituten als Instituut Beeld en Geluid, Koninklijke Bibliotheek, Wikimedia Foundation Nederland en Internet Archives. Deze contacten zijn niet alleen belangrijk maar ook noodzakelijk om een hoog kwaliteitsniveau te behalen en te behouden. Voor de komende járen wordt ingezet op professionalisering, capaciteitsvergroting, duurzame bewaaromstandigheden en verdergaande ontsluiting en samenwerking op lokaal en internationaal niveau. Alleen op die manier blijft de waarde van deze schat aan informatie en cultuurhistorie niet alleen beperkt tot kasten en dozen en bergruimtes, maar kan het zijn weg vinden tot het Arubaanse publiek en een blijvend deel gaan uitmaken van het Arubaanse cultuurhistorisch erfgoed.

3 De Openbare Bibliotheekfunctie

De bibliotheek speelt een belangrijke rol in de samenleving. De bibliotheek heeft zich door de jaren heen ontwikkeld tot een multifunctioneel informatiecentrum en nationale bibliotheek van Aruba. De uitdaging is het inspelen op de veranderingen in de samenleving en de daarmee verband houdende verwachtingen en wensen van de gemeenschap. De bibliotheek is een publieke veilige en gastvrije voorziening waar mensen elkaar kunnen ontmoeten, kennis opdoen, vragen kunnen stellen, ervaringen kunnen delen en meningen uitwisselen.

3.1 De bibliotheek in de samenleving: een leven lang leren en lezen

Het publiek kan lezen en studeren in de bibliotheek, lezingen, workshops en andere presentaties bijwonen, exposities bezichtigen en cursussen volgen. De ontwikkelingen binnen de digitale informatiestromen eisen van BNA dat zij haar gebruikers bijstaat bij het gebruik van digitale informatie. BNA is een educatieve instelling en neemt in de samenleving een belangrijke plaats in op zowel educatief als op cultureel gebied.

Iedere inwoner van Aruba heeft het recht om gebruik te maken van een openbare bibliotheekvoorziening, het is een gemeenschappelijk goed. Biblioteca Nacional Aruba heeft een belangrijke rol in de ontwikkeling en het behoud van een democratische waarden door laagdrempelige toegang te bieden tot een breed aanbod van kennis, ideeën en meningsuitingen.

Volgens het UNESCO-manifest over de Openbare Bibliotheek 1994: “Vrijheid, welvaart en de ontplooiing van de samenleving en individu zijn fundamentele menselijke waarden”. Deze kunnen alleen worden gerealiseerd door goed geïnformeerde burgers, die in staat zijn hun democratische rechten uit te oefenen en een actieve rol te spelen in de samenleving. Constructief deelnemen aan het maatschappelijk leven en meewerken aan het vormgeven van de democratie zijn afhankelijk van voldoende opleiding en van vrije en onbeperkte toegang tot kennis, wetenschap, cultuur en informatie”.

3.2 De digitale samenleving

Lang niet iedereen kan gelijke tred houden met de digitalisering van de samenleving. Een groeiende tweedeling ligt op de loer tussen hen die wel volwaardig kunnen deelnemen aan de digitale maatschappij en hen die dat nog niet kunnen en hulp nodig hebben. Steeds meer mensen kunnen met moeite omgaan met de enorme toevloed aan informatie en nemen slechts ten dele kennis van ontwikkelingen. Meer mensen trekken zich terug in de persoonlijke informatiebubbel, en de voedingsbodem voor *fake news* groeit.

De overheid heeft concrete plannen voor het digitaliseren van haar diensten. Digitale vaardigheden zijn dan ook meer dan ooit noodzakelijk om succesvol te kunnen deelnemen aan de maatschappij. De bibliotheek helpt mee om ervoor te zorgen dat iedereen mee kan doen in de digitale samenleving.

3.3 Kernfuncties van de openbare bibliotheekvoorziening

Een voor eenieder toegankelijke openbare bibliotheekvoorziening omvat in ieder geval de volgende functies, die bijdragen aan de persoonlijke ontwikkeling en verbetering van de maatschappelijke kansen van het algemene publiek. De vijf kernfuncties waaraan elke bibliotheekorganisatie moet voldoen en voortvloeiend uit deze zijn ook de taken bepaald.

1. Het ter beschikking stellen van kennis en informatie;
   Onder andere collecties, informatiebijeenkomsten en informatiepunten
2. Het bieden van mogelijkheden tot ontwikkeling en educatie;
   Onder andere faciliteren van cursussen i.s.m. docenten
3. Het bevorderen van lezen en het laten kennis maken met literatuur;
   Onder andere leesclubs, schrijversbezoeken en voorlees- en middagactiviteiten
4. Het organiseren van ontmoeting en debat;
   Onder andere lezingen, boekpresentaties en maatschappelijke en culturele debatten
5. Het laten kennis maken met kunst en cultuur;
   Onder andere exposities en tentoonstellingen

De Sector Openbare Bibliotheektaken (frontoffice en backoffice) van BNA bevat de volgende onderdelen:

A. Centrale Bibliotheek, Filiaal San Nicolaas en Extramurale Dienstverlening (frontoffice)
   (Ter beschikking stellen en dienstverlening)
B. Collectiebeheer en Audiovisuele Productie en Ondersteuning (backoffice)
   (Collectievorming, ontsluiting van de collectie, collectiebeheer, boekverzorging en audiovisuele productie en ondersteuning)

3.4 Concreet 2021-2025: Activiteiten en dienstverlening

De bibliotheek straalt een beeld uit dat als volgt gekenmerkt kan worden: inspirerend, betrouwbaar, verbindend, toegankelijk en begeleidend. De bibliotheek is zowel schatkamer als ontmoetingsplaats. De collectie en dienstverlening staan samen centraal, zowel fysiek als digitaal.

Onze activiteiten geven richting aan persoonlijke ontwikkeling, dragen bij aan sociale, digitale en taal-inclusie; ze zorgen voor impact op de lokale omgeving en ondersteunen lokale bevolkingsgroepen.

Leesbevordering begint bij het creëren van leesplezier. Dat zorgt voor een grotere motivatie bij kinderen om te lezen, waardoor ze vaker lezen. Meer lezen leidt tot een betere leesvaardigheid en geletterdheid. Het bevorderen van lezen is een speerpunt binnen ons beleid. Er worden wekelijks kinderactiviteiten georganiseerd in de bibliotheek. Er worden boekpresentaties georganiseerd en andere literaire activiteiten alsook ‘Book Club’-bijeenkomsten. De bibliotheek promoot haar boekencollectie regelmatig om mensen te stimuleren meer gebruik te maken van de ruime collectie.

De bibliotheek organiseert regelmatig activiteiten rondom digitale vaardigheden, voor mensen die moeite hebben met computers, mobiele technologie en/of online diensten. De bibliotheek zet graag haar Tabletcafé 60+ activiteiten voort middels een vast wekelijks spreekuur waarbij coaching geboden wordt.

De ondernomen en te ondernemen activiteiten en acties verschillen per doelgroep. Enkele andere voorbeelden van activiteiten en diensten op de voornoemde gebieden zijn:

- 0-4 jaar:
  - BoekStart: met BoekStart moedigt BNA ouders van jonge kinderen aan om zo vroeg mogelijk te starten met voorlezen en kinderen al van jongs af aan kennis te laten maken met de bibliotheek.
- 4-12 jaar:
  - Stimuleren van (school- en individuele) lidmaatschappen van zowel de fysieke bibliotheek als de online bibliotheek: via onder meer de SMD, het Bibliotheek-op-School-initiatief en samenwerking met het onderwijsveld.
  - Digitale geletterdheid: activiteiten als Hour of Code (jaarlijks codeer-evenement), Coderdojo, Makerspace; dagelijkse digitale ondersteuning in ons Centro di Informacion Digital (CID)
  - Vakantieleesprogramma: wordt tijdens de grote schoolvakantie georganiseerd.
  - Kinderboekenfestival: wordt jaarlijks georganiseerd.

    - Middagactiviteit: Virtuele en fysieke/face-to-face (voor-)leesactiviteiten: wekelijkse programmering.
- 12-18 jaar:
    - (E-)'Book Clubs' en Informatieve exposities met Presentaties.
    - BNA als een 'third place' voor ontmoeten, ontspannen, verblijven, lezen en leren.
    - Sustainable Education Symposium (SES), gericht op de bewustwording van "sustainablity": wordt jaarlijks georganiseerd.
- 18+:
    - (E-) 'Book Clubs' voor 'young adults', en voor verschillende groepen.
    - BNA als een 'third place' voor ontmoeten, ontspannen, verblijven, lezen en leren.
    - Organiseren van exposities, lezingen, boekpresentaties en cursussen.
- 60+:
    - (E-)'Book Clubs' en Tabletcafé combineren,
    - Storytelling en verhaaloverdracht: "contamento di cuenta na casnan di anciano".

- Scholen en onderwijs, extramurale dienstverlening:
    - De afdeling SMD (Schoolmediatheekdienst) zal een breder takenpakket krijgen: alle extramurale activiteiten zullen vanuit deze afdeling gecoördineerd worden. De samenwerking met de scholen en docenten wordt geïntensiveerd, en de bibliobussen worden ook ingezet om naast schoolbezoeken ook activiteiten als 'Bibliobus den Bario' te gaan organiseren.

3.5 Samenwerken met strategische partners

Als enige openbare bibliotheek op het eiland is het voor BNA heel belangrijk om samen met een grote variëteit aan strategische partners samen te werken. Het aangaan van samenwerkingsverbanden, zowel op nationaal als op internationaal niveau, waaronder binnen het Koninkrijk, is het van cruciaal belang om de nieuwe ontwikkelingen en innovaties binnen de bibliotheekwereld te kunnen volgen en binnen de organisatie vorm te kunnen geven. Dit heeft een toegevoegde waarde voor: de BNA en voor de Arubaanse gemeenschap.

- Op nationaal niveau werken we nauw samen met ons lokale telecommunicatiebedrijf SETAR en ons lokale televisiestation TeleAruba.

- In Koninkrijksverband werken met de Koninklijke Bibliotheek (KB) en de andere eilanden in de Cariben. Dankzij het vierlandenoverleg (tussen de Ministeries van OCW van de vier landen binnen het Koninkrijk) is vanaf november 2019 een samenwerking tot stand gekomen die het mogelijk heeft gemaakt dat de CAS-eilanden toegang hebben gekregen tot de digitale e-book-bibliotheek van het netwerk van de Nederlandse openbare bibliotheken[2]. De samenwerking met de KB is sindsdien verder uitgegroeid. Nu komen ook andere onderwerpen aan bod die mogelijk een grote impact gaan hebben op de bibliotheekdienstverlening op de eilanden, zoals Digitaal Burgerschap, Boekstart, Leesoffensief en Bibliotheek op School[3]. Deze vorm van samenwerking zal de eilanden ondersteunen om duurzaam hun doelstellingen te bereiken.
- Op internationaal niveau zijn meerdere samenwerkingen in de planning, onder meer in het kader van mogelijke zusterbanden tussen Aruba en de stad Boston in Massachussetts. In februari van het jaar 2021 is een *Memorandum of Understanding* (MOU) getekend met *Simmons University*, een hoger onderwijsinstelling in Boston die onder meer opleidingen aanbiedt op het gebied van 'Library and Information Science'. Ook wordt er gewerkt aan een mogelijke samenwerking met de Boston Public Library (BPL).
- Andere belangrijke internationale contacten lopen via onder andere de conferenties van ACURIL (Association of Caribbean University, Research and Institutional Libraries); ALA (American Library Association) en IFLA (International Federation of Library Association).

[2] Gedurende de pandemie, in maart 2020, is er met dit punt gestart om inhoud te geven aan deze samenwerking tussen de Koninklijke Bibliotheek (KB) in Nederland en de CAS-eilanden (Curaçao, Aruba en St. Maarten). Daarna hebben de BES-eilanden, Bonaire, St. Eustatius en Saba zich ook aangesloten bij de vergaderingen. De BES-eilanden waren al aangesloten tot de digitale bibliotheek.
[3] Hiertoe is een eerste formele aanzet gedaan door een op initiatief van de KB geschreven brief, gericht aan de overheden van alle eilanden om deze intentie tot nauwere samenwerking, in de vorm van een netwerkaanpak, kenbaar te maken. KB heeft opdracht gegeven om een onderzoek te doen naar de informatiebehoeften op alle eilanden en op welke terreinen samengewerkt kan worden.

4 Randvoorwaarden

Om de beleidsdoelen te kunnen realiseren is het belangrijk dat er bepaalde randvoorwaarden gelden. Momenteel heeft BNA te maken met uitdagingen op meerdere gebieden.

4.1 Huisvesting en infrastructuur

Ons hoofdgebouw is zeer dringend aan een grondige onderhoudsbeurt toe. Het centrale aircosysteem is aan het einde van zijn latijn, de kozijnen zijn verrot en zo is er een waslijst aan reparatiewerkzaamheden. De huisvesting van de collecties voldoet momenteel niet aan de reguliere vereisten voor beveiliging, brandveiligheid en overige bewaaromstandigheden. Om aan de kerntaak als bewaarder van de Arubaanse nationale documentaire en culturele erfgoedinformatie te kunnen voldoen is het noodzakelijk te investeren in een passend opslag en bewaardepot.

Tevens dient er geïnvesteerd te worden in een optimale digitale infrastructuur, zoals bijvoorbeeld een WIFI-verbinding die in alle ruimtes van de bibliotheekgebouwen even sterk moet zijn. Een glasvezelverbinding in en tussen alle gebouwen van BNA is in de huidige samenleving een randvoorwaarde voor een optimale informatiedienstverlening.

Daarnaast staat ook veiligheid voor alle bezoekers en medewerkers voorop. Dit verdient onze aandacht.

4.2 Collectie

Uiteraard is het noodzakelijk dat de bibliotheek een actuele collectie heeft die is afgestemd op de wensen en behoeften van de bezoekers en leden en past bij de activiteiten en programma's die de bibliotheek aanbiedt.

4.3 Personeel en Organisatie

Onze medewerkers zorgen ervoor dat onze ambities en doelen zo goed mogelijk worden waargemaakt. Professionaliteit is hier heel belangrijk en tracht te werken aan verbreding en verdieping van de eigen kennis en vaardigheden. De gewenste bedrijfscultuur heeft als kenmerken: breed inzetbaar, omgevingsbewust, resultaatgericht, veranderingsgezind en gericht op samenwerking. Aan de bibliotheekmedewerkers wordt gevraagd affiniteit en betrokkenheid met het product en de dienstverlening.

Om gelijke tred te kunnen houden met de nieuwste ontwikkelingen op bibliotheek- en technologisch gebied en in ons streven naar een verdere professionalisering en kwalitatieve verbetering van onze dienstverlening, zal bijzondere aandacht besteed moet worden aan bijscholing van het personeel, naast de eerder genoemde organisatorische aandachtspunten.

Ook vergrijzing van personeel en in het bijzonder van het bibliotheekkader is een factor in het personeels- en organisatiebeleid. Om in de komende jaren een dienstverlening op niveau te kunnen garanderen moet ook aandacht geschonken worden aan personeelsplanning, kennisoverdracht en continuïteit van dienstverlening. Dit alles heeft een planmatige aanpak nodig, en kan echter niet zonder de nodige begroting voor externe ondersteuning.

George Madurostraat 13
Oranjestad, Aruba

Peter Stuyvesantstraat 16
San Nicolas, Aruba

Bachstraat 5
Oranjestad, Aruba

Phone +297 528-1500

WEBSITE BNA

www.bibliotecanacional.aw
www.bna.aw

DIGITALE COLLECTIE

bna.aw/digital

ONLINE PUBLIEKSCATALOGUS

bna.aw/catalogus

